

Corvey-

*dess myntning utifrån det svenska vikingatida
fyndmaterialet*

Abstract

This paper deals with coins from the abbey Corvey in Germany. It is based on swedish hoards from the Viking Age (950-1150). The purpose is to make a relative and absolute chronology of the types and if possible suggest abbots to whom the anonymous issues can be attributed.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INTRODUKTION	2
1.1 Inledning	2
1.2 Definitioner	2
1.3 Syfte	2
1.4 Frågeställning	2
1.5 Material och materialavgränsning	2
1.6 Teori och metod	3
1.7 Källkritik	3
2. BAKGRUND	3
2.1 Myntortens historia	3
2.2 Forskningshistorik	3
3. TYPPRESENTATION OCH ANALYS	4
4. RESULTAT OCH SAMMANFATTNING	10
5. REFERENSER	11
APPENDIX	
Fyndkatalog	
Kronologi	

1. INTRODUKTION

1.1 Inledning

Under yngre vikingatid (975-1150) var tyska och engelska mynt i majoritet i de svenska depåfynden. De rika svenska fyndens goda dokumentation gör dem lämpade för studier inom den numismatiska forskningen. Som en del i ett större forskningsprojekt kommer denna uppsats behandla de mynttyper som kan härledas till Corvey i Tyskland.

1.2 Definitioner

I uppsatsen förekommer vissa förkortningar och begrepp som kräver sin närmare förklaring. Dessa följer nedan.

Dbg (nr)	Avser det nr en typ eller variant fått av den tyske numismatikern Hermann Dannenberg.
Efterprägling	Avser typpräglad efter förebild från annan ort.
Frånsida	Myntets baksida. Anger i regel myntort.
Häv (nr)	Avser det nr en typ eller variant fått av den tysken numismatikern Walter Hävernich.
Inskrift	Skrift som placerats horisontellt i myntets fält.
Myntherre	Den person som låtit prägla myntet.
Myntort	Den ort där en viss mynttyp präglas.
Mynttyp	Avser mynt som präglats med samma eller likartad bild.
Omskrift	Text som löper längs med myntets ytterkant.
Präglingstid	Det tidsspänn under vilket en mynttyp präglats.
Sverige	Avser dagens gränser inkl. Blekinge, Halland, Skåne.
T.p.q.	<i>Terminus post quem</i> , yngsta myntet i en skatt som anger när skatten tidigast kan vara nedlagd.
Åtsida	Myntets framsida. Namnger ofta myntherren.

I uppsatsen förekommande svenska landskap förkortas enligt följande:

Bl	Blekinge	Up	Uppland
Dr	Dalarna	Ög	Östergötland
Go	Gotland	Öl	Öland

1.3 Syfte

Uppsatsens syfte är främst att försöka uppställa en relativ jämte en absolut kronologi över de typer från Corvey som påträffats i svenska vikingatida depå- och lösfynd. Detta medför även ett försök att fastställa möjlig myntherre samt präglingstid för de mynttyper som ej uppger detta.

1.4 Frågeställning

Frågeställningen blir därmed:

- * Kan en relativ och om möjligt en absolut kronologi fastställas för de under vikingatiden i Corvey präglade mynttyperna?
- * Kan de i materialet anonyma mynttyperna kopplas till någon myntherre? I sådana fall vilken?

1.5 Material och materialavgränsning

Till en början sökte jag mynten från Corvey genom att använda Gert Hatz sammanställning av vikingatida myntfynd i Sverige fram till 1974 (Hatz 1974). Dessutom använde jag mig av opublicerade listor sammanställda av Peter Berghaus samt Vera och Gert Hatz, för att närmare typbestämma mynten enligt ett av Hermann Dannenberg ordnat system, (se Dbg nr) (Dannenberg 1876-1905). Vidare utnyttjade jag CNS officiella fyndpublikation (CNS 1972-) som har för avsikt att mer detaljerat beskriva Sveriges samtliga myntfynd. För senare års fynd som ej finns upptagna i Hatz sammanställning (Hatz 1974) har Kungliga Myntkabinettets årsberättelse i NNÅ varit behjälplig (NNÅ 1936-). Med hjälp av Kenneth Jonssons databas *Tyskfynd*, som tar upp alla svenska myntfynd, har mynten lagts in på en databas. Vad gäller myntbeskrivningar har jag främst använt mig av Dannenbergs redan nämnda verk (Dannenberg 1876-1905) samt Vera Jammers (Hatz) nyare bearbetning (Jammer 1952) som båda behandlar det för mig

aktuella tidsspannet (yngre vikingatid) inklusive myntorten Corvey, Sachsen. Fyndmaterialet visade sig bestå av 51 mynt från sammanlagt 22 fynd. 2 av dessa ingick i ett oklart fyndsammanhang och har därför uteslutits. 9 ex. har jag inte medtagit i min analys då de inte med säkerhet kunnat typbestämmas. Av dessa kommer 1 ex. från Stånga kyrkogård (Go) och resterande från Burge (Go). Burgefyndet är dock föremål för en större bearbetning vars resultat förhoppningsvis klargör detta dilemma. Samtliga 9 ex. är dock någon form av Vituspräglingar (skyddshelgon, Corvey) i olika varianter.

1.6 Teori och metod

För analysen har jag använt mig av en kvantitativ och jämförande metod. Mynten har jag sorterat tidsmässigt efter fyndens t.p.q. vilket åskådliggörs i de i uppsatsen förekommande histogrammen. Dessa visar i stapelform antal mynt respektive antal fynd.

Genom dessa får man en (inte alltid) överskådlig kurva som indikerar mynttypens införande i Sverige, dess huvudsakliga omloppstid samt försvinnande. Tyvärr är Corveymynten så sparsamt representerade, då de i samtliga fall per typ rör sig om ett antal under 10 ex., att de ej är lämpade att dra några slutsatser utifrån utan snarare får ses som en vägledning i sammanhanget. En kvantitativ analys har därmed visat sig omöjlig i detta fall. I flera fall har jag använt mig av stilistiska jämförelser för att tidsbestämma en mynttyp.

1.7 Källkritik

Corveymynten är som redan nämnt mycket få vilket gör att mitt underlag är bristfälligt i vissa fall. Mina tillika bristfälliga kunskaper i tyska är en annan felkälla som kan ligga till grund för misstag och missförstånd.

2. BAKGRUND

2.1 Myntortens historia

Klostret Corvey (Corbeia Nova) grundades 822 som ett led i Ludvig den Frommes frankiska expansionspolitik av benediktinermunkar från moderklostret Corbie. Det är därmed Sachsens äldsta kloster och helgades åt S:t Stefan. Det blev centrum för den nordiska missionen med anknytning till Ansgar. 833 förlänades Corvey mynträtt av Ludvig den Fromme. Abbot Warin (826-856) mottog 836 den helige Vitus relikier vilket gjorde Corvey till en vallfärdsort. Under 900- och 1000- talet fick Corvey mynträtten till Horoshusen, Meppen och Heresburg av respektive kejsare. Samtidigt skapade det sig en andlig ledarposition i Sachsen. 1075 utbröt den s.k. investiturstriden mellan påve Gregorius VII och kejsar Heinrich IV. Med abbot Marquard (1081-1107) tog Corvey ställning mot kejsaren och blev något av ett centrum för de gregorianska reformisterna i Sachsen. Under Marquard upplevde klostret ett uppsving men p.g.a. reformens popularitet hos den sachsiska adeln lät kejsaren avsätta honom 1102. Den av kejsaren tillsatte abbot Günter dog emellertid året därpå och Marquard återtog klostret fram till sin död 18 januari 1107, då klostret återigen närmade sig kejsarmakten under abbot Erkenbert (Vogtherr 1992:456). Klostrets storhetstid var därmed förbi. 1803 sekulariserades Corvey och kom i furstlig ägo. Klosterkyrkan och övriga byggnader står fortfarande kvar.

2.2 Forskningshistorik

Dannenbergs standardverk *Die deutschen Münzen der sächsischen und fränkischen Kaiserzeit* i fyra band (Dannenberg 1876-1905), innehåller myntbeskrivningar och avbildningar av mynttyper. Dessa är ordnade efter präglingsort. Han ger en kortfattad historik över myntorten samt diskuterar tidigare forskning på området. Varje typ får ett individuellt nummer (Dbg nr). Detta verk är synnerligen grundläggande för all numismatisk forskning över vikingatiden.

Hävernicks numrerar även varianter i sitt omfattande verk *Die Münzen von Köln* (Hävernicks 1935). Från Corvey beskriver han tre typer, Häv. 104-106, vilka motsvarar olika varianter av Dbg 739.

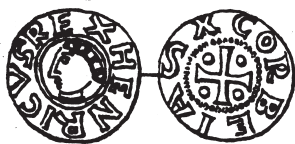
I sin doktorsavhandling *Die Anfänge der Münzprägung im Herzogtum Sachsen (10. und 11. Jahrhundert)* utgår Jammer från Dannenbergs system (Jammer 1952). Hon beskriver myntorten och de mynttyper som kan härledas dit. Hennes kronologi överensstämmer inte helt med min.

Hatz beskriver i sin artikel *Anmerkungen zu einigen deutschen Münzen des 11. Jahrhunderts* (Hatz 1967) tre olika typer eller varianter till av Dannenberg bestämda typer. Han gör även en analys av dessa.

3. TYPPRESENTATION OCH ANALYS

1.

Dbg 733

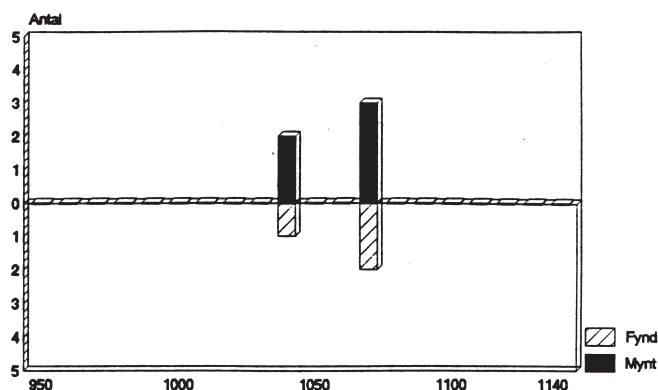
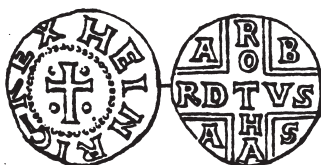
Åtsidan visar i fält en vänsterställd profil. Omskrift HENRICVS REX.

Frånsidans fält visar ett kors med en kula i var vinkel. Denna omges av en pärlkrans. Omskriften lyder CORBEIA.

Denna mynttyp finns ej representerad i något svenskt fynd. Åtsidans omskrift syftar enligt Dannenberg på Heinrich II (Dannenberg 1876-1905:284f). Stilmässiga likheter med ett säkert daterbart mynt från Dortmund, Dbg 746, stöder detta. Typen förekommer i ett fynd från Leissower Mühle med t.p.q. 1011 vilket ytterligare bekräftar att omskriften åsyftar Heinrich II (1002-1024) och inte någon av hans efterföljare. Jag vill ytterligare begränsa myntningperioden till före år 1014, d.v.s. det år då Heinrich II kröntes till kejsare. Det finns dock få typer som omnämner Heinrich II som kejsare (imperator) (Kilger, muntl. medd.).

2.

Dbg 734

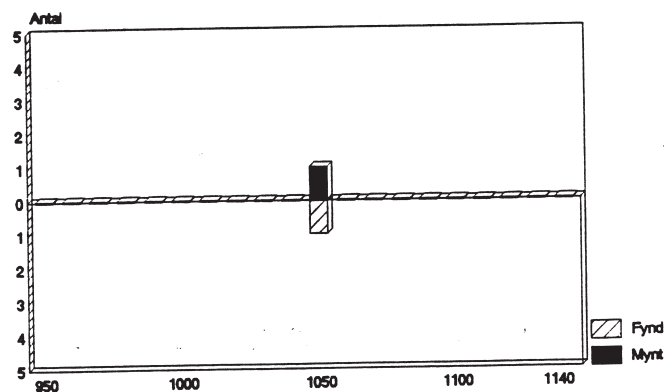
Åtsidan visar ett kors med lång fot omgivet av en pärlkrans. I varje vinkel en kula. Omskriften lyder HEINRIC - REX.

Frånsidans inskrift ROTH - RDVS är skrivet i korsform. I vinklarna ABAS (abbot).

Mynterre abbot Ruthard. Heinrich III kröntes till kejsare på juldagen 1046 samma år som abbot Ruthard tillträdde sitt ämbete den 23 februari (Dannenberg 1876-1905:286). Typen måste ha börjat präglas inom denna period. Dock kan präglingen ha fortsatt efter kröningen (Jonsson, muntl. medd.). Tidigaste t.p.q. är 1048 med två mynt från Nyby (Öl). Sammanlagt finns 5 ex. i Sverige. Abbot Ruthards fortsatta prägling under sin fyraåriga ämbetsperiod gör att jag finner det troligt att detta årtal även får tjäna som senaste gräns för dess myntning. Trolig präglingstid blir 1046-1048.

3.

Dbg 1619

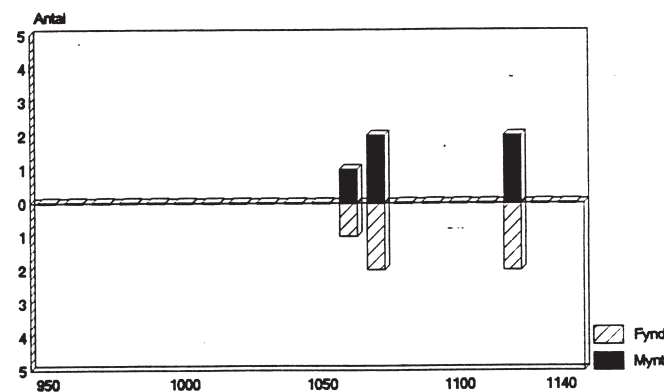
Åtsidans omskrift lyder +ROTHAR...., I mittfältet bildar bokstäverna (C)AVB - IR ett kors vilket utläses CURBIA.

Frånsidans omskrift är helt oläslig. Mittenkorset har en ring med mittenprick i första vinkeln och en rektangel med en mittenprick i tredje vinkeln. Genom fjärde och andra vinkeln sträcker sig en kräkla.

Denna typ förekommer endast i ett fynd från Sundbro (Up) med t.p.q. 1051. Enligt Jonsson kan det vara frågan om en efterprägling, d.v.s. den är intepräglad i Corvey (muntl. medd.). Myntherren anges som abbot Ruthard och då jag inte har några närmare kriterier att gå efter sätter jag dess präglingstid till ca 1048.

4.

Dbg 735

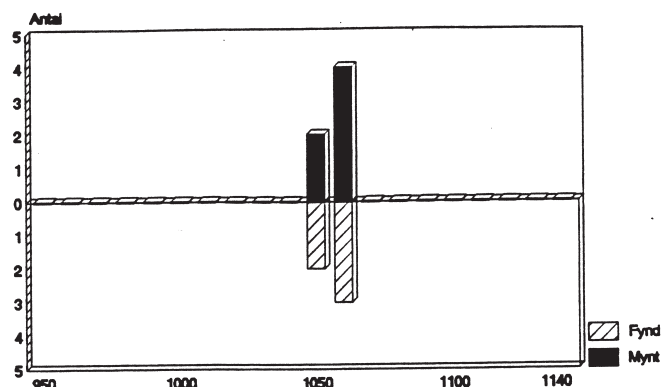
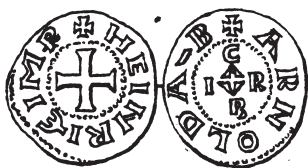
Åtsidans omskrift lyder +HEINRIC IMP. I mittfältet ett kors omgivet av en pärlkrans.

Frånsidans CAVB - IR i korsform (jmf. Dbg 1619, Dbg 736). Omskriften lyder +ROTHARDA-B.

Myntherre är abbot Ruthard även för denna typ som förekommer i 5 ex. Uppställningen av fälttexten är densamma som för Dbg 1619. Denna typs stilistiska likhet med följande i kronologin, Dbg 736, gör att jag anser det vara abbot Ruthards sista mynttyp. Vidare anger åtsidans omskrift att Heinrich III blivit kejsare. Präglingen kan därmed begränsas till efter 1047. Då denna typ efterföljer Dbg 734 föreslår jag präglingstid 1048-1051, då abbot Arnold börjar präglä.

5.

Dbg 736

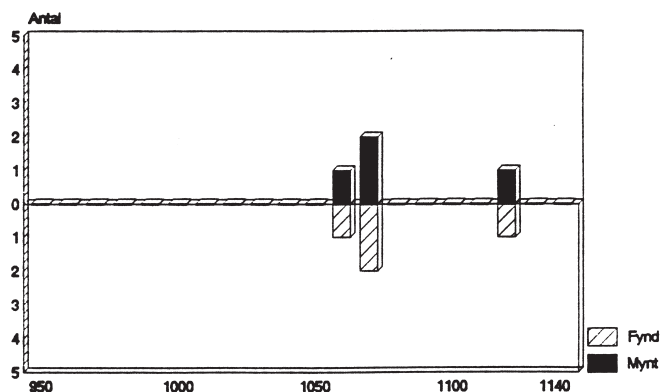
Åtsidan som Dbg 735, Dbg 1619.

Frånsidan skiljer sig från Dbg 735 genom omskriften +ARNOLDA - B.

Typen är den enda som jag har fört till abbot Arnold (1051-1055). I Sverige har 6 ex. hittats med t.p.q. 1055-1067. De estländska fynden (9 ex.) har tidigaste t.p.q. 1056 med ett fynd från Rakvere (Molvögin 1994, 38:98-99) (2 ex.). Det förekommer även i ett fynd från Neuhoof (t.p.q. 1054) samt Vossberg-Gellenthin (t.p.q. 1084). Detta överensstämmer bra med min datering 1051-1055, som blir densamma som abbot Arnolds ämbetstid.

6.

Dbg 737

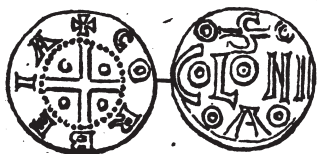
Åtsidans fomskrift lyder +SARA(CHO AB)AS COR. Parentesen visar de bortfallna bokstäverna (Dannenberg 1876-1905). I mittfältet en vänsterställd mansprofil försedd med skägg, tonsur och diadem samt hållandes en kräkla.

Frånsidans omskrift är +ODDO+IV(PIN)G. Mittfältets kors sträcker sig ända till den omgivande pärlkransen. En kula i var vinkel samt två små streck i första vinkeln.

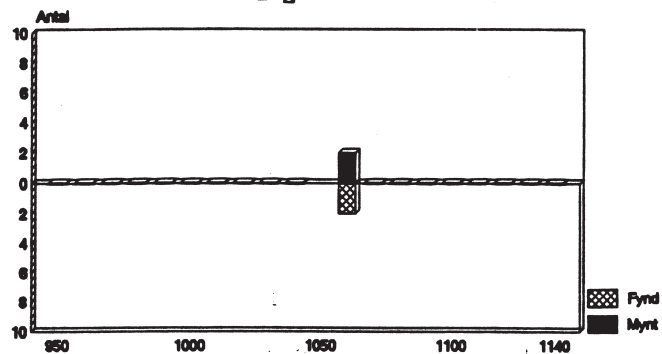
Myntherre abbot Saracho (1056-1071). Frånsidan är en direkt kopia av åtsidan hos en Coloniapenning av Soesttyp (Jammer 1952:106). Denna frånsida förekommer hos ett stort antal kölnefterpräglingar inklusive de två små strecken i första vinkeln, vilka utifrån denna typ kan datera dessa (Dannenberg 1876-1905:287). I svenska fynd (4 ex.) dyker typen upp med t.p.q. 1066, Snauvalds (Go), första gången (1 ex.). Även 1 ex. från Maidla, Estland, med samma t.p.q. är känt (Molvögin 1994, 45:397). Inom den relativa kronologin placerar jag typen före Dbg 739 som jag ser som en fortsättning på abbot Sarachos redan nämnda Kölninfluens. Nämnda typ fortsätter också präglas som variant under följande abbot, abbot Werner (1070-1079). Utifrån detta resonemang vill jag föreslå en ungefärlig präglingsperiod mellan 1056-1060, d.v.s. den tidigare delen av abbot Sarachos ämbetstid.

För analys av 7a-d, se under 7d
7a.

Dbg 739

Dbg 739/739a,b

Åtsidan visar i fält ett kors med en kula i var vinkel (jmf. frs. Dbg 737). Omskriften lyder +CORBEIA.
Frånsidan visar S (genomstunget) - COLONII - oAo i tre rader.

7b

Dbg 739a, Häv 104

Åtsidan som Dbg 739.

Frånsidan som Dbg 739 men med en blomranka på var sida om A.

7c

Dbg 739b, Häv 106

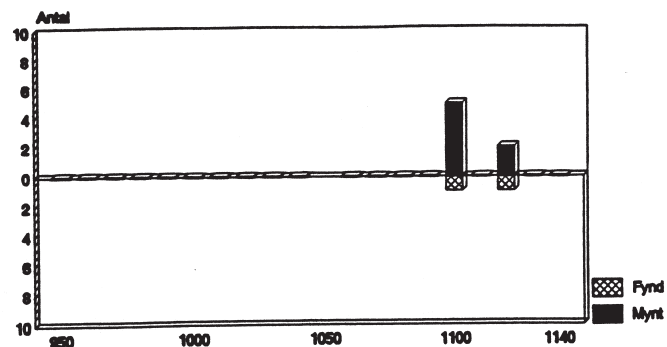
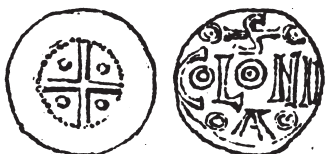

Åtsidan som Dbg 739.

Frånsidans inskrift i tre rader lyder S (genomstunget) - COL+NII - A.

7d

Dbg 739v, Häv 104v, Lückger 34v

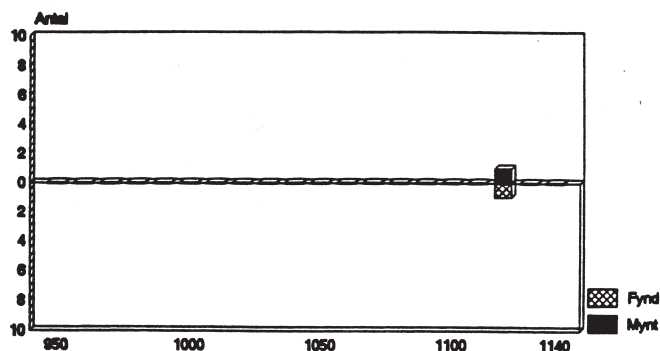
Denna variant av mynttypen Dbg 739 skiljer sig genom åtsidans omskrift. Inte i något fall i mitt material (7 ex.) är omskriften fullständig men man kan dock anta att det rör sig om en form av abbot Werners (1071-1079) namn. Lückgers exemplar från Fulda bär omskriften +WARINHGRVS (baklänges). Han för också typen till abbot Werner (Lückger 1939:12).

Dessa mynt är alla kölnefterpräglingar med förlaga hos mynt från sent 900-tal. Då de är varianter av samma huvudtyp har jag valt att göra en gemensam analys av dem. Dbg 739 förekommer i två estländska fynd Olustvere med t.p.q. 1080 (1 ex.) respektive Lohavere med t.p.q. 1084 (1 ex.) (Molvögin 1994, 54:273, 59:96) samt från Vossberg-Gellenthin med t.p.q. 1084 (1 ex.). Dbg 739a kommer från Torp (Öl) t.p.q. 1060 (1 ex.) samt från Kuigatsi t.p.q. 1070 (2 ex.) och Kurtina-Kärsa t.p.q. 1076 (1 ex.) i Estland (Molvögin 1994, 51:222-223, 52:87). Dbg 739b, från Maspelösa (Ög) t.p.q. 1066 (1 ex.) samt Kuigatsi (2 ex.), Estland, t.p.q. 1070 (Molvögin 1994, 51:224-225). Dbg 739v härrör från två fynd, Mannegårda med ett t.p.q. på 1102 (5 ex.) samt Gannarve med t.p.q. 1120 (2 ex.).

Som myntherre kan både abbot Saracho (1056-1071) och abbot Werner (1071-1079) komma på förslag. Jammer har i sin kronologi placerat typen före Dbg 734, d.v.s. ca 1030-1040 (Jammer 1052:Tabell 7), men omskriften på 739v samt t.p.q. värdena gör att jag anser det vara en för tidig datering. Jag vill snarare föreslå att abbot Saracho, vars influens från Köln redan visat sig hos Dbg 737, börjat mynta denna typ. Han har dessutom bara en typ (Dbg 737) vilken med säkerhet kan föras till honom. Hans 15 år långa ämbetsstid gör det troligt att han myntade flera typer. Vilken inbördes ordning varianterna har kan jag inte avgöra då mitt underlag är för magert för en dylik spekulat. Men med ledning av t.p.q. värdena vill jag ändå föreslå att abbot Saracho började myntningen av dessa ca 1060 och fortsatte löpande fram till 1071 då han ersätts av abbot Werner som lät präglade Dbg 739v. Till abbot Werner kan tre typer föras, Dbg 739v, Dbg 1620 samt en hybrid dem emellan (se nedan). Då han innehade sitt ämbete endast i 8 år (1071-1079) anser jag det troligt att han inte lät präglade fler typer. Dbg 739v blir därmed hans första typ. Jag föreslår en ungefärlig präglingstid mellan 1071-1075 för denna variant

8

Dbg -

Hybrid Dbg1620/739

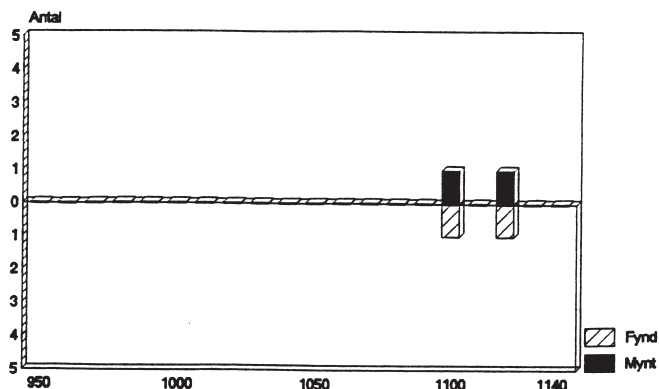
Åtsidan som Dbg 1620. Framåtvänd bröstbild med omskrift +VVERINHARIVS.

Frånsidan liknar Dbg 739.

Detta är därmed återigen en kölnefterprägling. Typen förekommer i Sverige från ett fynd i Johannishus t.p.q. 1120 (1 ex.). Det återfinns även i ett estländskt fynd, Varpe, då med t.p.q. 1153 (1 ex.) (Molvögin 1994, 74:31). Då detta är en hybrid mellan två typer placerar jag den mellan dem i kronologin. Förslag till datering blir ca 1075.

9.

Dbg 1620/Dbg 1620v

8

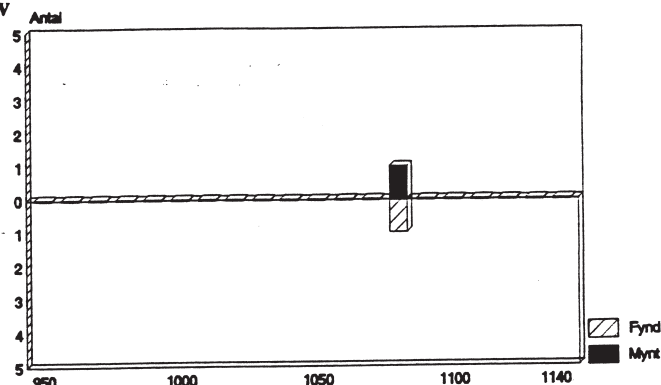
Åtsidan visar en framåtvänd bröstbild av en biskop med tonsur och kräkla. Omskrift +VVERINHARIVS. Frånsidans ringmur med torn och port avdelar omskriften CORBEIA. Ovanför muren ett kors.

Hos en variant av detta mynt (Hatz 1967:40, 2) har korset försetts med en kula i var vinkel samt omges av bokstäverna PA - X. Denna variation har jag endast ett exemplar av liksom av Dbg 1620 och gör ingen skillnad mellan dem i min analys.

Mynten förekommer i två mycket stora fynd, Mannegårde (t.p.q. 1102) och Gannarve (t.p.q. 1120). Som ovan diskuterat anser jag dessa vara abbot Werners sista mynttyp vilket ger dem en ungefärligpräglingstid till 1075-1079.

10.

Dbg 738/Dbg 738v

Åtsidan visar en bröstbild av en man med tonsur. I höger hand en kräkla. Omskriften lyder +MARVARTDO. Frånsidans omskrift DE CORBEIO. I mittfältet en tretornig kyrka vars mittentorn går upp i omskriften.

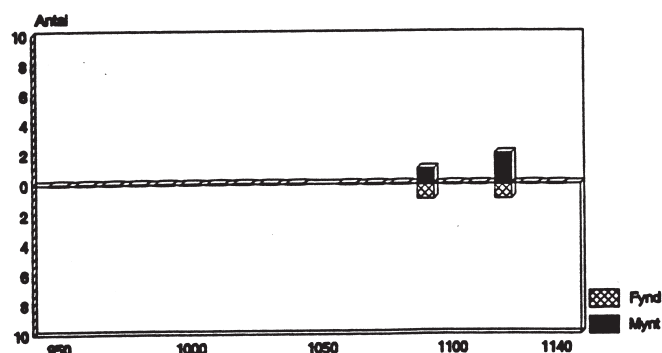
Typen förekommer i 1 ex. från Findarve (Go) t.p.q. 1089. Denna är variant av Dbg 738 som skiljer sig genom ett palmblad på åtsidan (Hatz 1967:40, 3). Typen kan föras till abbot Marquard (1081-1107) och då snarast till början av hans ämbets tid än slutet p.g.a. stilmässiga likheter med abbot Sarachos och abbot Werners myntning. Jammer påvisar även detta förhållande och framhåller särskilt likheten i komposition med Dbg 1620, framåtvänd bröstbild, byggnad (Jammer 1952:107). Hatz tolkar palmbladet som en fredssymbol men kan inte ge ett närmare skäl till dess förekomst (Hatz 1967:42). Jag föreslår en möjligpräglingstid 1081-1085.

11.

Vitusmynt, Hatz 1967:39 1a-c

teckning Anna Wätz

Denna typ har inget Dbg nummer och skiljer sig från närmast liknande (jfr Dbg 740) på sådant sätt att de ej kan föras samman utan får utgöra en självständig typ.

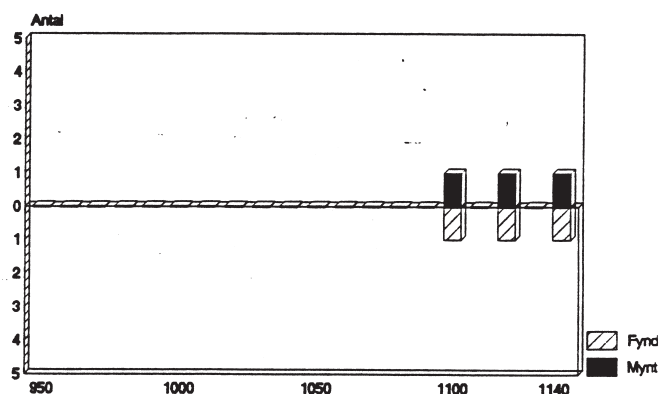
Åtsidans omskrift +SCSVLTVS omger en i pärlkrans omsluten högerställd bröstbild.

Frånsidan visar en ringmur som krönts av en lilja (a) eller en fågelliknande prydnad (b, c).

3 ex. förekommer i svenska fynd med t.p.q. 1090 (Smiss, Go) (1 ex.) samt t.p.q. 1120 (Johannishus, Bl) (2 ex.). Man känner även till ett exemplar från Vao, Estland, med t.p.q. 1089 (Molvögin 1994, 63:229). I samtliga fall är abbot Marquard föreslagen myntherre. Man kan även tänka sig hans föregångare abbot Friedrich (1079-1081) som inte har någon känd typ. Troligare är dock att typen tillhör abbot Marquards långa ämbetsperiod (1081-1107) då han ledde Corvey mot en blomstringstid. Omkring 1091 återfanns den helige Vitus relik i klostermurarna på uppdrag av abboten, för vilken denne måste haft stor betydelse (Vogtherr 1992:450f). Förslagsvis började Vitussyperna (jfr Dbg 740) präglas med anledning av detta. Abbot Marquards långa ämbetsstid talar ytterligare för att han lät prägla flera typer. Jag föreslår enpräglingstid 1085-1095.

12.

Dbg 740

Åtsidan pryds av Corveys skyddshelgon Vitus i vänsterprofil. Omskrift +(S)VITVS+MARTIR. Frånsidan visar byggnad med övre omskrift CORBEIA.

Jammer vill föra denna typ till abbot Werner (1071-1079). Hon grundar sig på stilistiska likheter hos frånsidans byggnad med Duisburgdenaren Dbg 319 (Jammer 1952:107). Hon har dock endast haft tillgång till ett mynt. Numera finns 3 kända ex. med t.p.q. 1102-1143. Sistnämnda t.p.q. Burgefyndet (Go), som även innehåller i uppsatsen ej behandlade vitusmynt (se ovan 1.5). Typen förekommer i två fynd från Estland, Vao med t.p.q. 1089 (1 ex.) (Molvögin 1994, 63:228), respektive Kohtla-Käva med t.p.q. 1113 (3 ex.) (Molvögin 1994, 75:298-300). Kopplingen till abbot Werner är lös och jag vill istället föra dessa till abbot Marquard liksom typ 10. Deras inbördes relativa kronologi är osäker men jag vill med ledning av t.p.q.-värdena placera denna typ sist. Då typen följer typ 11 får den enpräglingstid 1095-1107.

4. RESULTAT OCH SAMMANFATTNING

Jag har ordnat mynttyperna från Corvey i en relativ liksom en absolut kronologi. I de fall myntherren varit okänd har jag föreslagit en trolig dylik. Detta gäller Dbg 739 med varianter, Vituspräglingen Hatz 1967:39 1a-c samt Dbg 740. Min kronologi skiljer sig från Jammers genom skilda placeringar av Dbg 739 med varianter, vilka jag har fört till abbot Saracho (1056-1071) respektive abbot Werner (1071-1079). Detta på stilistiska grunder. Myntningen i Corvey har varit fortlöpande under yngre vikingatid (975-1150) med avbrott 1014-1046. Heinrich II (1002-1024) är den första, i min studie representerade, myntherre. Därefter står klostrets abbotar som myntherre fram till Marquard (1081-1107) som i min studie blir den sist representerade.

Resultatet har blivit en homogen kronologi där nästan alla under denna period verksamma abbotar finns representerade. Undantag gäller abbot Friedrich (1079-1081) samt abbot Günter (1102-1103). Varför inte de representerats kan jag bara spekulera i. Det kan finnas otaliga orsaker. Kanske har mynten helt enkelt inte upptäckts än?

Vem vet vad som fortfarande döljer sig i myllan?!!

5. REFERENSER

CNS. *Corpus Nummorum Saeculorum IX-XI qui in Suecia reperti sunt*. Stockholm 1972-

Dannenberg, Hermann 1876-1905. *Die deutschen Münzen der sächsischen und fränkischen Kaiserzeit*. Band 1-4. Berlin.

Hatz, Gert 1967. *Anmerkungen zu einigen deutschen Münzen des 11. Jahrhunderts*. Hamburger Beiträge zur Numismatik, Heft 21. Hamburg.

Hatz, Gert 1974. *Handel und Verkehr zwischen dem Deutschen Reich und Schweden in der späten Wikingerzeit*. Lund.

Hävernicks, Walter 1935. *Die Münzen von Köln*. Köln

Jammer, Vera 1952. *Die Anfänge der Münzprägung im Herzogtum Sachsen (10. und 11. Jahrhundert)*. Numismatische Studien, Heft 3/4. Hamburg.

Lexikon des Mittelalters. München 1977-.

Lückger, H. Joseph 1939. *Die Münzen von Köln*. München

Molvögin, Arkadi 1994. *Die Funde westeuropäischer Münzen des 10. bis 12. Jahrhunderts in Estland*. Museum für Hamburgische Geschichte, Numismatische Studien, Heft 10. Hamburg.

NE. *Nationalencyklopedin*. Höganäs 1989-.

NNÅ. *Nordisk Numismatisk Årsskrift*. Helsingfors, Köpenhamn, Oslo, Stockholm 1936-.

PSW. *Polskie Skarby Wczesnosredniowieczne*. Polskie Bandania Archeologiczne, Band I-IV. (red. W. Hensel). Warszawa 1959-1966.

Vogtherr, Thomas 1992. *Die Reichklöster Corvey, Fulda und Hersfeld*. Die Salier und das Reich, Band 2. Sigmaringen.

Muntliga uppgifter

Prof. Kenneth Jonsson, Numismatiska forskningsgruppen. Stockholm.

Christoph Kilger, Numismatiska forskningsgruppen. Stockholm.

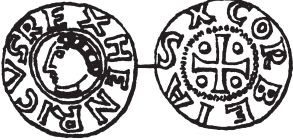
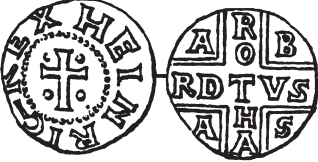
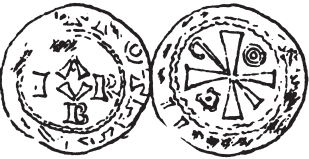
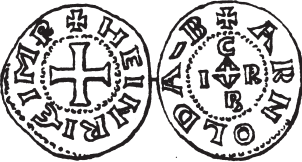
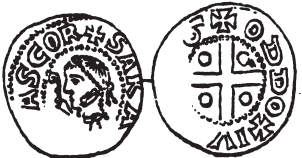
CORVEY

Fyndorter

KJ	Tp	Tp ty	Fyndort	La	Ant	Ty	Mus	Inv. nr	Myntort	Titel	Namn	Ar1	Ar2	Detthoff	Dbg	V	Ref2	V	Anmärkning
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0			1.52
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0			1.09
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Werner	1071	1079	8	0	0			0.93
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Marquard	1081	1107	11	0	0			0.78
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Marquard	1081	1107	11	0	0			0.78
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Marquard	1081	1107	12	740	0			0.92
25.0	1056.0	1056.0	Skålb	Dr	410	304	SHM	4637	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			0.90
52.0	1066.0	1056.0	Snaualds	Go	1192	1007	SHM	16181	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			1.37
52.0	1066.0	1056.0	Snaualds	Go	1192	1007	SHM	16181	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			1.36
52.0	1066.0	1056.0	Snaualds	Go	1192	1007	SHM	16181	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			1.34
341.0	1067.0	1067.0	Lilla Vasslöde	Go	1468	1039	SHM	3273	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0			1.09
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			0.00
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0			0.00
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	0		0.00
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	0		0.00
468.0	1090.0	1090.0	Smis	Go	458	423	SHM	19577	Corvey	A	Werner	1071	1079	9	1620	0			0.78
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Marquard	1081	1107	11	0	0			0.98
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Marquard	1081	1107	12	740	0			0.95
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.34
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.80
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			1.08
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.79
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.82
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.78
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.87
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.66
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	0		0.95
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	v	0.00
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	v	0.00
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	v	0.00
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	v	0.00
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	9	1620	0			0.81
493.0	1070.0	1060.0	Lifride	Go	621	484	SHM	3171	Corvey	A	Marquard	1081	1107	12	740	0			0.82
547.0	1089.0	1089.0	Findarve	Go	3560	3100	SHM	1076	Corvey	A	Marquard	1081	1107	10	738	v	0		0.00
550.0	1070.0	1070.0	Stale	Go	5922	5304	SHM	803	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	0			0.90
550.0	1070.0	1070.0	Stale	Go	5922	5304	SHM	803	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	0			0.00
550.0	1070.0	1070.0	Stale	Go	5922	5304	SHM	803	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	735	0			0.00
560.0	1075.0	1075.0	Västume	Go	191	35	SHM	3680	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	*	0		0.00
607.0	1055.0	1055.0	Stora Bjärs	Go	1209	1100	GF C	9708	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			1.25
617.0	1081.0	1081.0	Stånga churchyard, grave	Go	4	1	SHM	13436	Corvey	A	Werner	0	0	13	0	0			0.89
622.0	1071.0	1071.0	Österlings	Go	154	127	SHM	8870	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0			1/2 ex.
841.0	1079.0	1079.0	Sibbenarve	Go	793	635	SHM	1597	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0			0.00
1473.0	1051.0	1051.0	Sundbro	Up	163	157	SHM	6471	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	3	1619	v	0		0.00
1746.0	1066.0	1059.0	Maspelösa	Ög	550	401	SHM	4237	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0			1.50
1746.0	1066.0	1059.0	Maspelösa	Ög	550	401	SHM	4237	Corvey	A	Saracho	1056	1071	7	739	b	106		1.36
1795.0	1060.0	1056.0	Torp	Öl	697	627	SHM	1913	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			0.00
1795.0	1060.0	1056.0	Torp	Öl	697	627	SHM	1913	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0			0.00
1820.0	1048.0	1047.0	Nyby	Öl	276	234	SHM	1271	Corvey	A	Saracho	1056	1071	7	739	a	104		0.00
1820.0	1048.0	1047.0	Nyby	Öl	276	234	SHM	1271	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	*	0		0.00
1820.0	1048.0	1047.0	Nyby	Öl	276	234	SHM	1271	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	*	0		0.00

1820.0	1048.0	1047.0	Nýby	Öl	276	234	SHM	1271	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	*	0	0.00	Äts. /NRIC/REX, frs. ROTHARDVS ABAS
1820.0	1048.0	1047.0	Nýby	Öl	276	234	SHM	1271	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	*	0	0.00	Äts. /NRIC/REX, frs. ROTHARDVS ABAS
Typer																			
KJ	Tp4	Tp4	Fyndort	La	Ant	Ty	Mus	Inv. nr	Myntort	Titel	Namn	Är1	Är2	Detthoff	Dbg	V	Re2	V	Anmärkning
550.0	1070.0	1070.0	Stale	Go	5922	5304	SHM	803	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	0		0.00	
550.0	1070.0	1070.0	Stale	Go	5922	5304	SHM	803	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	0		0.00	
560.0	1075.0	1075.0	Västrume	Go	191	35	SHM	3680	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	2	734	*	0	0.00	Äts. EIN..S REX, frs. ROTHARDUS,
1473.0	1051.0	1051.0	Sundbro	Up	163	157	SHM	6471	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	3	1619	v	0	0.00	Fr. +II//III (liknar Dbg 1619)
1746.0	1066.0	1059.0	Maspelösa	Ög	550	401	SHM	4237	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0		1.50	
493.0	1070.0	1060.0	Liffride	Go	621	484	SHM	3171	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0		0.00	Perf.
550.0	1070.0	1070.0	Stale	Go	5922	5304	SHM	803	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0		0.00	
50	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0		1.52	
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0		0.00	
607.0	1055.0	1055.0	Stora Bjars	Go	1209	1100	GF C	9708	Corvey	A	Ruthard	1046	1050	4	735	0		0.00	
25.0	1056.0	1056.0	Skälö	Dr	410	304	SHM	4637	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0		1.25	
1795.0	1060.0	1056.0	Torp	Öl	697	627	SHM	1913	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0		1.37	
52.0	1066.0	1056.0	Snuvalds	Go	1192	1007	SHM	16181	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0		0.00	1/2 ex.
52.0	1066.0	1056.0	Snuvalds	Go	1192	1007	SHM	16181	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0		1.34	
341.0	1067.0	1067.0	Lilla Vasstade	Go	1468	1039	SHM	3273	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0		1.36	
52.0	1066.0	1056.0	Snuvalds	Go	1192	1007	SHM	16181	Corvey	A	Arnold	1051	1055	5	736	0		0.00	
622.0	1071.0	1071.0	Österlings	Go	154	127	SHM	8870	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0		1.09	
841.0	1079.0	1079.0	Sibbenarve	Go	793	635	SHM	1597	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0		0.00	1/2 ex.
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Saracho	1056	1071	6	737	0		0.00	
1795.0	1060.0	1056.0	Torp	Öl	697	627	SHM	1913	Corvey	A	Saracho	1056	1071	7	739	a	104	0.00	Efterpr. Köln Otto III
1746.0	1066.0	1059.0	Maspelösa	Ög	550	401	SHM	4237	Corvey	A	Saracho	1056	1071	7	739	b	106	1.36	Efterprägling Köln, Otto III
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	0	0.95	Äts. +VVARH I D(?)V, frs. S-COLONII-A
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	0.00	Äts. +VVAI INGHV, frs. oSo-COLONII-oAo
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	0.00	Äts. /VVAI DIDN I//, frs. oSo-COLONII-oAo
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	0.00	Äts. /VVAI DIDN I//, frs. oSo-COLONII-oAo
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	104	0.00	Äts. +VVAI.HI.II.III.III, frs. oSo-COLONII-oAo
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	0	0.00	Äts. +V/H I AVV, frs. S/ COLONII/A
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Werner	1071	1079	7	739	v	0	0.00	Äts. +V/H I AVV, frs. S/ COLONII/A
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Werner	1071	1079	8	739	v	0	0.93	Äts 1620, frs 739v, Schulb 1936, s191, 31
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Werner	1071	1079	9	1620	0		0.81	
347.0	1120.0	1120.0	Gannarve	Go	1239	1064	SHM	17747	Corvey	A	Werner	1071	1079	9	1620	0		0.78	Fr. PA - X, Hatz 1967 s. 40, 2
547.0	1089.0	1089.0	Findarve	Go	3560	3100	SHM	1076	Corvey	A	Marquard	1081	1107	10	738	v	0	0.90	Äts. +H R//DDO, frs. DE// //O, (liknar 738)
468.0	1090.0	1090.0	Snies	Go	458	423	SHM	19577	Corvey	A	Marquard	1081	1107	11	0			0.98	Äts. +S//II//TVS, frs. //II/A. Hatz 1967, s.39 1c
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Marquard	1081	1107	11	0			0.78	Äts. +SCSVLTUS, frs. //II/A. Hatz 1967 s. 39, 1a
486.0	1102.0	1102.0	Mannegårde	Go	2457	1508	SHM	11300	Corvey	A	Marquard	1081	1107	11	0			0.92	Äts. //CSVTVS, frs. C//BE/A, Hatz 1967 s. 39, 1b
5.0	1120.0	1120.0	Johannishus	Bl	4157	3456	SHM	3491	Corvey	A	Marquard	1081	1107	12	740	0		0.82	Anonym mynthe
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey	A	Marquard	1081	1107	12	740	0		0.90	Anonym mynthe
617.0	1081.0	1081.0	Stång churchyard, grave	Go	4	1	SHM	13436	Corvey			0	0	13	0	0		0.89	Äts. +SCS VITVSM-R, frs. +H//II//RE.HS, (perf.)
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.66	Äts. +SCSVI//II, frs. ollshart
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.80	Äts. +S-SVITVSI//II, frs. +//ACORB III
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.87	Äts. + ODOMISAVI, frs. +MVO//II/AS
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.79	Äts. + ODOMISAVI, frs. +MVO//II/AS
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.78	Äts. +SCSVITVSM R, frs. +//CORB HE
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		1.08	Äts. +S-SVITVSI//II, frs. +//ACORB III
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.82	Äts. +S-SVITVSM-, frs. +//OHDVSA//
477.0	1143.0	1143.0	Burge	Go	2959	2772	SHM	28830	Corvey			0	0	13	0	0		0.34	1/2 ex., Äts. +SCSVITVSM R, frs. +//CORB HE

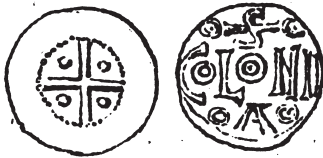
KRONOLOGI

Ref. nr.	Dbg nr.	MYNTHERRE	PRÄGLINGSTID	ANTAL	T.p.q.
1	733	Heinrich II (1002-1024)	1002-1014		
					
2	734	A. Ruthard (1046-1050)	1046-1048	5	1048-1075
					
3	1619	A. Ruthard (1046-1050)	1048	1	1051
					
4	735	A. Ruthard (1046-1050)	1048-1051	5	1066-1120
					
5	736	A. Arnold (1051-1055)	1051-1055	6	1055-1067
					
6	737	A. Saracho (1056-1071)	1056-1060	4	1066-1120
					

7a-c 739/a-b A. Saracho (1056-1071) 1060-1071 2 1060-1066

7d 739v A. Werner (1071-1079) 1071-1075 7 1102-1120

8 A. Werner (1071-1079) 1075 1 1120

9 1620/1620v A. Werner (1071-1079) 1075-1079 2 1102-1120

10 738/738v A. Marquard (1081-1107) 1081-1085 1 1089

11 A. Marquard (1081-1107) 1085-1095 3 1090-1120

teckning Anna Wätz

12 740 A. Marquard (1081-1107) 1095-1107 3 1102-1143

